



JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 8. maj 2012  
Dok.: 418103

**UDKAST TIL TALE**  
**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AK fra**  
**Folketingets Retsudvalget**  
**den 15. maj 2012 kl. 16.00**

**Samrådsspørgsmål AK:**

*”Hvad kan ministeren oplyse om det retlige opgør med de ansvarlige for pantebrevskarrusellerne i forbindelse med finanskrisen.”*

### **[Indledning]**

1. Jeg vil gerne starte med at takke udvalget for at have rettet fokus på bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet – og på den strafferetlige del af retsopgøret efter den finansielle krise. For det er områder, jeg som justitsminister er meget optaget af, og som jeg prioriterer meget højt.

### **[Om begrebet pantebrevskarruseller]**

2. Samrådsspørgsmålet sigter specifikt til de såkaldte pantebrevskarruseller. Jeg vil derfor starte med at beskrive for udvalget, hvad begrebet pantebrevskarrusel dækker over.

Betegnelsen pantebrevskarrusel dækker grundlæggende over en konstruktion, hvor én eller flere personer – efter indbyrdes aftale og gennem ejendomshandler med hinanden – handler værdien af ejendomme op på et niveau, som ligger væsentligt over markedsprisen. Formålet med dette er at belåne den ”friværdi”, der på den måde er opnået.

Udadtil i forholdet til tredjemand fremstår de handlende som uafhængige og som om, at de handler på forretningsmæssige vilkår med hinanden. Men det er ikke tilfældet. Markedskræfterne sættes reelt ud af spil, fordi de handlende har en fælles interesse i, at ejendommene sælges til så høj en pris som muligt, således at der kan opnås den størst mulige belåning.

De pågældende sager drejer sig altså grundlæggende om, at de involverede personer får udbetalt betydelige lån på grundlag af pantebreve uden tilstrækkelig sikkerhed.

### **[Politiets og anklagemyndighedens indsats]**

3. Jeg vil nu vende mig mod det, som samrådsspørgsmålet handler om, nemlig den strafferetlige forfølgning af personerne bag pantebrevskarrusellerne.

For at kunne besvare spørgsmålet fyldestgørende har jeg via Rigsadvokaten indhentet bidrag fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet – som jeg i det følgende vil omtale som SØK.

SØK har oplyst, at der i efteråret 2007 blev nedsat en arbejdsgruppe bestående af bl.a. SØK, SKAT og Kammeradvokaten. Arbejdsgruppen skulle bl.a. overveje, hvordan pantebrevssagerne skulle håndteres såvel strafferetligt som konkurs- og skatteretligt.

Arbejdsgruppen fik hurtigt klarlagt, at en række personer indbyrdes havde handlet et meget stort antal ejendomme til stadigt stigende priser. Den herved opståede friværdi blev belånt ved udstedelse af private pantebreve, der enten blev købt af banker eller private investorer eller blev lagt til sikkerhed for ejendomsbesiddernes lån i diverse banker. Det blev desuden konstateret, at mange af handlerne var foregået på usædvanlige vilkår.

Det var arbejdsgruppens umiddelbare vurdering, at de gennemgåede handler kunne rejse spørgsmål om, hvorvidt de involverede personer kunne gøres strafferetligt ansvarlige for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om bedrageri, skattesvig og skyldnersvig.

**4.** SØK har på baggrund af arbejdsgruppens overvejelser anlagt en strategi, hvor man ud fra en konkret bedømmelse af den enkelte pantebrevssag vurderer, hvad de involverede personer eventuelt skal søges retsforfulgt og straffet for.

SØK har i den forbindelse oplyst, at det i en række af sagerne efter en samlet bedømmelse er SØK's vurdering, at det vil være forbundet med juridiske og bevismæssige vanskeligheder at få de pågældende personer dømt for bedrageri i forbindelse med ydelsen af lånene.

SØK har i den forbindelse lagt vægt på, at de potentielt forurettede, herunder navnlig bankerne, ikke har indgivet politianmeldelse eller i øvrigt bidraget med oplysninger. Kuratorerne har heller ikke indgivet anmeldelse om bedrageri.

Det er endvidere tillagt betydning, at ejendomshandlerne foregik i et marked præget af betydelig optimisme og stærkt stigende priser, samt at professionelle rådgivere i vidt omfang havde sagt god for handlerne.

I nogle sager er der rejst tiltalte for bedrageri, mens forhold som de nævnte har medført, at der ikke er fundet grundlag for at rejse tiltale i størstedelen af sagerne.

SØK har desuden oplyst, at en strafferetlig forfølgning for skattesvig i nogle tilfælde ville kunne give anledning til vanskeligheder. Det skyldes bl.a., at ejendomsinvestorerne i vidt omfang har benyttet rådgivere, der har gennemgået og godkendt de skattemæssige forhold.

I en række af de pantebrevssager, der i øjeblikket efterforskes og retsforfølges, indgår dog forskellige sigtelser for skattesvig.

I næsten alle verserende sager om pantebrevskarruseller er der rejst sigtelse for skyldnersvig i forbindelse med de efterfølgende konkurser.

**5.** Som eksempler på udmøntningen af SØK's strategi på området kan det nævnes, at der i et stort sagskompleks, der for tiden verserer ved retten, er rejst tiltale for bedrageri. Dette skyldes bl.a., at repræsentanter for de forurettede pantebrevsselskaber i denne sag var villige til at forklare sig. I en anden sag er der rejst tiltale for meget omfattende skattesvig, mens der i en tredje sag er rejst tiltale for både bedrageri, skyldnersvig og omfattende skattesvig vedrørende næsten 300 mio. kr.

Det er SØK's vurdering, at den valgte fremgangsmåde indebærer den mest hensigtsmæssige og effektive ressourceudnyttelse i SØK, herunder således at efterforskningen kan målrettes, så sagerne så vidt muligt kan gennemføres hurtigt og effektivt.

Og der er ved valget af strategi i sagerne lagt vægt på, at de største aktører i pantebrevskarrusellerne, hvis de bliver dømt, må forventes idømt betydelige fængselsstraffe.

#### **[Verserende sager]**

6. I forhold til antallet af verserende sager om pantebrevskarruseller har SØK oplyst, at der i øjeblikket verserer to pantebrevssager ved domstolene. Den ene sag vedrører skyldnersvig for et tocifret millionbeløb, som er begået i forbindelse med ejendomsselskabet Sandgårdens konkurs.

Den anden sag vedrører bedrageri og skattesvig for ca. 60 millioner kr. begået i relation til ejendomsselskabet Abaris.

Herudover er der rejst tiltale i to sager. Hovedforhandlingen i den ene sag – sagen vedrørende Stones Invest A/S – påbegyndes i august 2012. Sagen vedrører bedrageri, skyldnersvig og skattesvig for ca. 300 millioner kr.

I den anden sag – sagen vedrørende Thorion Invest – er der rejst tiltale for skattesvig vedrørende ca. 70 millioner kr.

Ud over de nævnte sager er der for tiden fem sager under efterforskning.

SØK har oplyst om de sager, der er under efterforskning, at man forventer at kunne afgøre tiltalespørgsmålet i mindst to af de verserende sager i løbet af 2012.

#### **[Den prioriterede indsats]**

7. Som det er fremgået, er der tale om, at SØK på baggrund af et meget grundigt arbejde ud fra en konkret anklagerfaglig bedømmelse af de enkelte sager har vurderet, hvilke lovovertrædelser der burde rejse sigtelser og tiltaler for.

Som det endvidere burde være fremgået, er der tale om et område, som SØK prioriterer meget højt, og som der bruges betydelige ressourcer på.

Det er jeg meget tilfreds med.

For som jeg var inde på indledningsvist i min tale, er økonomisk kriminalitet – herunder den kriminalitet, som er opstået i kølvandet på den finansielle krise – et område, som regeringen prioriterer meget højt.

Det er også baggrunden for, at regeringen sammen med Enhedslisten med finanslovsaftalen for 2012 har sikret, at indsatsen mod økonomisk kriminalitet styrkes yderligere.

Der er som led i aftalen etableret en taskforce mellem SØK, Finanstilsynet og SKAT. Taskforcen skal målrette og koordinere efterforskningen og strafforfølgningen af sager om bl.a. kursmanipulation, insiderhandel samt netop pantebrevsspekulation, som er opstået i forlængelse af den finansielle krise. Der er afsat 7 mio. kr. årligt til denne indsats.

Også sidste år blev der afsat ekstra midler til bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet, da Rigsadvokaten og Rigspolitichefen besluttede at styrke SØK med ca. 4 mio. kr.

**8.** I det hele taget er bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet meget højt prioriteret af politiet og anklagemyndigheden.

Der er gennem de senere år iværksat en række initiativer af politiet og anklagemyndigheden for at styrke behandlingen af disse sager. Det har jeg beskrevet indgående i mine besvarelser af udvalgets spørgsmål nr. 219 og 220.

Som det også fremgår af disse besvarelser, så viser de seneste tal fra Rigsadvokaten, at antallet af sigtelser er steget markant fra perioden 2009 til 2011. Det samme gør sig gældende for antallet af tiltaler og antallet af sager, der er afsluttet med en dom.

Det er naturligvis meget tilfredsstillende, at indsatsen mod økonomisk kriminalitet ser ud til at bære frugt.

Men selv om resultaterne er flotte, så er det vigtigt, at vi har fokus på at blive endnu bedre, og at vi løbende vurderer, om der bør tages nye initiativer på området.

Og regeringen vil i den kommende tid overveje, hvilke yderligere initiativer der er behov for på området.

#### **[Afslutning]**

**9.** Hvis jeg afslutningsvist kort skal opsummere min tale, så er SØK altså i fuld gang med at gennemføre en række store straffesager om pantebrevskarruseller.

Sagerne tilrettelægges på baggrund af en anklagerfaglig vurdering af den enkelte sag.

Og bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet prioriteres meget højt af regeringen samt af politiet og anklagemyndigheden.

Der er i den seneste tid skabt nogle meget flotte resultater på området, og regeringen vil endvidere i den kommende tid overveje, hvilke yderligere initiativer der er behov for.

TAK.